

SODBA TREBOVC ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št. 42863/02)

SODBA

STRASBOURG

1. junij 2006

Ta sodba bo postala dokončna pod pogoji iz drugega odstavka 44. člena Konvencije. Mogoče je, da bo na njej opravljena uredniška redakcija.

V zadevi Trebovc v. Republika Slovenija;
je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali:

gospod J. Hedigan, predsednik

gospod B.M. Zupančič,

gospod L. Caflisch,

gospod V. Zagrebelsky,

gospod E. Myjer,

gospod David Thór Björgvinsson,

gospa I. Ziemele, sodniki

in gospod V. Berger, sodni tajnik sekcije,

po posvetovanju za zaprtimi vrati 11. maja 2006;
izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 42863/02) proti Republiki Sloveniji, ki jo je pri Sodišču na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: Konvencija) 5. decembra 2002 vložil slovenski državljani gospod Ivan Trebovc (v nadaljevanju: pritožnik).

2. Pritožnika je zastopala Odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (v nadaljevanju: Vlada) je zastopal njen zastopnik gospod L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik je na podlagi prvega odstavka 6. člena Konvencije zatrjeval, da je bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Navajal je tudi pomanjkanje učinkovitega domačega pravnega sredstva v

zvezi s predolgim trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).

4. Dne 15. septembra 2004 je Sodišče odločilo, da o pritožbi glede dolgega trajanja postopka in glede pomanjkanja učinkovitih pravnih sredstev v zvezi s tem obvesti vlado. V skladu s tretjim odstavkom 29. člena Konvencije je odločilo, da hkrati odloči o dopustnosti pritožbe in o utemeljenosti zadeve.

DEJSTVA

5. Pritožnik je bil rojen leta 1932 in živi v Šentjurju.

6. Dne 26. januarja 1999 se je pritožnik poškodoval v prometni nesreči.

Povzročitelj nesreče je imel sklenjeno zavarovanje pri zavarovalnici ZT.

7. Dne 30. septembra 1999 je pritožnik vložil tožbo proti ZT pri Okrožnem sodišču v Celju in zahteval odškodnino v znesku 2.257.000 tolarjev (približno 9.400 eurov) za nastalo škodo.

Med 6. aprilom 2000 in 16. januarjem 2003 je pritožnik vložil štiri pripravljalne vloge in/ali predlagal dokaze.

Med 6. aprilom 2000 in 1. oktobrom 2001 je šestkrat zahteval, naj se določi narok za glavno obravnavo.

Med postopkom je sodišče določilo sodnega izvedenca medicinske stroke.

Noben od treh narokov za glavno obravnavo med 28. majem 2002 in 25.

februarjem 2003 ni bil preložen na pritožnikov predlog.

Na zadnjem naroku sta stranki sklenili poravnavo in sodišče je postopek končalo.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

8. Pritožnik se je pritožil zaradi nerazumno dolgega trajanja postopka. Skliceval se je na prvi odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče.«

9. Vsebinsko je pritožnik nadalje navajal, da pravna sredstva, ki so v Sloveniji na voljo glede nerazumno dolgih sodnih postopkov, niso učinkovita. 13. člen Konvencije določa:

»Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

10. Vlada se je sklicevala na to, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

11. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in trdil, da domača pravna sredstva niso

učinkovita.

12. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevam Belinger in Lukenda (Belinger v. Slovenija (odl.), št. 42320/98, 2. oktober 2001, in Lukenda v. Slovenija, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor vlade o neizčrpanju domačih pravnih sredstev, saj je ugotovilo, da pravna sredstva, ki jih je pritožnik imel na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi Lukenda, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

13. Kar zadeva obravnavano zadevo, Sodišče ugotavlja, da Vlada ni predložila nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

14. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu tretjega odstavka 35. člena Konvencije. Prav tako ni nedopustna iz katerih koli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B. Utemeljenost zadeve

1. Prvi odstavek 6. člena

15. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 30. septembra 1999, na dan, ko je pritožnik vložil tožbo pri Okrožnem sodišču v Celju, in se končalo 25. februarja 2003, na dan, sta stranki sklenili sodno poravnavo. Torej je trajalo skoraj tri leta in pet mesecev na eni stopnji sojenja.

16. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika (gl. med drugim Frydlender v. Francija [GC], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

17. Po proučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in ni izpolnilo zahteve po sojenju v razumnem roku.

Prišlo je torej do kršitve prvega odstavka 6. člena.

2. 13. člen

18. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen Konvencije zahteva, da se zagotovi učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatrjevano kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz prvega odstavka 6. člena (gl. Kudła v. Poljska [GC], št. 30210/96, odstavek 156, ESČP 2000-XI). Sodišče ugotavlja, da je ugovore in trditve, ki jih je predložila Vlada, zavrnilo v prejšnjih zadevah (gl. Lukenda, naveden zgoraj) in ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi prišlo do drugačnega zaključka.

19. Zato Sodišče meni, da je v obravnavani zadevi prišlo do kršitve 13. člena zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnik

mogel pridobiti odločbo, ki bi potrdila njegovo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa prvi odstavek 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

20. 41. člen Konvencije določa:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.«

A. Škoda

21. Pritožnik je zahteval 5.000 EUR (eurov) za nepremoženjsko škodo.

22. Vlada je zahtevku oporekala.

23. Sodišče ocenjuje, da je pritožnik gotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Po prostem preudarku mu po tej postavki Sodišče prisoja 2.400 EUR (eurov).

B. Stroški

24. Pritožnik je zahteval tudi približno 960 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.

25. Vlada je zahtevku oporekala po višini.

26. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov le, če dokaže, da so dejansko nastali, da so bili potrebni in da so razumno visoki. Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, da je pritožniku razumno prisoditi celotni zahtevani znesek.

C. Zamudne obresti

27. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE

1. soglasno razglaša, da je pritožba dopustna;

2. razsoja s štirimi glasovi za in tremi proti, da je prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena Konvencije;

3. razsoja s štirimi glasovi za in tremi proti, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije;

4. razsoja s štirimi glasovi za in tremi proti:

- a) da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko postane po drugem odstavku 44. člena Konvencije sodba pravnomočna, plačati 2.400 EUR (dva tisoč štiristo eurov) za nepremoženjsko škodo in 960 EUR (devetsto šestdeset eurov) za stroške postopka, zvišano za morebitni davek;

b) da se po izteku navedenih treh mesecev do plačila obračunajo na navedene zneske
linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske centralne
banke, zvišani za tri odstotne točke;
5. soglasno zavrne v preostalem delu pritožnikov zahtevek po pravičnem zadoščenju.

Sodba je napisana v angleščini in pisno notificirana 1. junija 2006 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Vincent Berger John Hedigan
sodni tajnik predsednik